

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

DIR-WDW.055.1.2025.MŁ
Warszawa, 15 kwietnia 2025 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na interpelację nr 8787

Szanowny Panie Marszałku,

składam na Pana ręce odpowiedź na interpelację Posłanki na Sejm RP Pani Wandy Nowickiej w sprawie opóźnień w przyznawaniu stypendiów doktoranckich.

Szanowna Pani Posłanko,

w odpowiedzi na Pani interpelację w sprawie opóźnień w przyznawaniu stypendiów doktoranckich przekazuję odpowiedzi na poniższe pytania:

- 1) **Czy w przypadku przedłużającej się oceny raportu doktoranta wdrożeniowego obowiązek wypłaty stypendium doktoranckiego spoczywa na podmiocie prowadzącym szkołę doktorską?**

Zgodnie z art. 209 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571 z późn. zm.), dalej: „ustawa PSWN”, stypendium przysługuje doktorantowi nieposiadającemu stopnia doktora. Zgodnie z ust. 9 ww. artykułu stypendium doktoranckie wypłaca podmiot prowadzący szkołę doktorską.

Należy zaznaczyć, że Ministerstwo, w ramach programu „Doktorat Wdrożeniowy” (dalej: „program”) przekazuje podmiotom prowadzącym szkoły doktorskie środki na sfinansowanie m.in. stypendium doktoranckiego wdrożeniowego jednostce (uczelni, instytutowi, innemu podmiotowi prowadzącemu szkołę doktorską), która została zakwalifikowana do udziału w ww. programie. Należy pamiętać, że środki w ramach przedsięwzięcia przyznawane są w formule konkursowej.

Przekazanie środków podmiotowi prowadzącemu szkołę doktorską na kolejny rok ma miejsce po rozstrzygnięciu raportu rocznego z rekomendacją do dalszego finansowania. Umowa zawarta z podmiotem prowadzącym szkołę doktorską nie reguluje kwestii wypłaty stypendium doktorantowi w okresie, w którym trwa ocena raportu, gdyż kwestia wypłaty stypendium uregulowana jest w ww. art. 209 ustawy PSWN. W ocenie Ministerstwa działania podmiotów prowadzących szkoły doktorskie, które wypłacają stypendium doktorantom biorącym udział w programie do czasu rozstrzygnięcia raportu rocznego należy uznać za zasadne.

- 2) **Czy ministerstwo planuje działania polegające na skróceniu czasu recenzji Raportu doktorantów wdrożeniowych?**

Od 2023 r. w Ministerstwie zaczęto wdrażać działania naprawcze, mające na celu rozwiązanie problemów zgłaszanych przez wnioskodawców biorących udział w programie, w tym usprawnienie oceny raportów oraz skrócenie czasu oczekiwania na środki.

Od VII edycji programu, uruchomionej w 2023 r., ustanowiono limit liczby wniosków kierowanych do finansowania. Dla VII edycji było to 100 wniosków (ostatecznie zawarto 167 umów). Dla edycji VIII (2024 r.) limit ten wyniósł 150 (ostatecznie zawarto 170 umów). Dla planowanej na bieżący rok IX edycji limit ten wynosi, jak w roku ubiegłym, również 150 umów. Ograniczenie takie wynikało z potrzeby urealnienia liczby umów do obsługi przez pracowników Ministerstwa, przy ograniczonych zasobach kadrowych, a co za tym idzie, sprawniejszą ocenę raportów pod względem formalnym, a w konsekwencji również merytorycznym. Ustanowienie limitów oznacza również, że do programu kwalifikują się wnioski z najwyższą oceną, co zwiększa prawdopodobieństwo, że sam przebieg doktoratu jak i dokumenty składane w ramach jego realizacji będą na odpowiednio wysokim poziomie, co ułatwi i przyspieszy ich ocenę a następnie wypłatę środków dla szkół doktorskich.

Obecnie ocena raportów przebiega szybciej niż w roku ubiegłym. Na dzień 9 kwietnia do oceny merytorycznej skierowanych zostało 746 raportów rocznych z edycji V-VII, co stanowi 82% złożonych raportów rocznych. Ponad połowa całkowitej liczby raportów została oceniona merytorycznie przez Zespół doradczy do oceny wniosków i raportów w ramach programu „Doktorat wdrożeniowy”. Wypłaty środków dla szkół doktorskich realizowane są sukcesywnie. Planujemy, by pozostałe raporty roczne zostały skierowane do oceny merytorycznej przed końcem kwietnia. Nie jest to, co prawda, tempo, które moglibyśmy uznać już za w pełni zadowalające, niemniej, biorąc pod uwagę dotychczasowe doświadczenia, w dalszym ciągu działamy, by uzyskać znaczący postęp w tym zakresie.

Wielomiesięczne oczekiwanie na rozstrzygnięcie raportu nie jest sytuacją pożądaną zarówno przez wnioskodawców, doktorantów ani też przez Ministerstwo. Należy jednak zwrócić uwagę, że na czas oceny raportów, oprócz ww. ograniczonych zasobów kadrowych, mają również inne działania związane z obsługą programu. Obejmują one w szczególności: rozpatrywanie wniosków o zmianę promotora lub promotora pomocniczego, podmiotu współpracującego, modyfikacji tematu rozprawy czy Indywidualnego Programu Badawczego, przywrócenia terminu złożenia raportu rocznego albo końcowego, zawieszenia realizacji doktoratu, przedłużenia realizacji doktoratu czy rezygnacji z udziału w programie, które to zmiany, w istotnej liczbie wymagają ponownego procedowania i zawarcia aneksów do umów albo porozumień o rozwiązaniu umowy.

Niemniej jednak bardzo istotnym czynnikiem wpływającym na czas oceny raportów jest ich kompletność pod względem formalnym i jakość pod względem merytorycznym. Dane pozyskane z systemu OSF wskazują, że liczba raportów zwróconych co najmniej raz do uzupełnienia wyniosła 43 % dla raportów z V i VI edycji za rok akademicki 2022/2023 (tj. złożonych w 2023 r.). W ramach obecnie trwającej oceny raportów rocznych dla V, VI i VII edycji liczba raportów zwróconych co najmniej raz do uzupełnienia wyniosła na dzień 9 kwietnia 32 % wszystkich złożonych raportów rocznych. Przekazywanie raportów do uzupełnień, czasami kilkukrotnych, wymaga wielu czynności administracyjnych po stronie pracowników Ministerstwa oraz co najmniej dwukrotnego rozpatrywania tego samego raportu rocznego przez recenzentów Zespołu. Konieczność realizacji tych działań istotnie wpływa na wydłużenie procesu oceny raportów rocznych, a co za tym idzie, przesuwają się w czasie moment wypłaty środków na finansowanie programu wnioskodawcom.

3) Jakie działania powinni podejmować doktoranci, którzy nie otrzymują stypendium doktoranckiego z przyczyn wyżej wymienionych?

Doktoranci przede wszystkim powinni realizować program kształcenia w szkole doktorskiej zgodnie z Indywidualnym Planem Badawczym, oraz realizować założenia badawcze wynikające z wniosku o finansowanie programu. Ponadto doktoranci powinni przygotowywać raporty roczne w ramach programu o odpowiedniej jakości, tak aby minimalizować ryzyko poprawy po ocenie formalnej oraz merytorycznej. W Ministerstwie planowane jest przygotowanie spotkania informacyjnego on-line, którego celem będzie przypomnienie/przedstawienie procedury składania raportów rocznych i końcowych wraz ze wskazaniem najczęściej powtarzanych uchybień, które wymagają uzupełnień lub poprawy. Spotkanie takie miałyby miejsce we wrześniu br.

W odniesieniu do terminowej wypłaty stypendium, doktoranci powinni zgłaszać swoje zastrzeżenia bezpośrednio do podmiotu prowadzącego szkołę doktorską, w którym realizują kształcenie. Doktorant biorący udział w programie posiada status doktoranta zrekrutowanego do danej szkoły doktorskiej i obejmuje go prawa i obowiązki określone w regulaminie danej szkoły doktorskiej oraz wynikające z przepisów ustawy PSWN.

Pragnę też zwrócić uwagę, że, niezależnie od oceny merytorycznej dokonywanej rokrocznie przez Zespół doradczy do oceny wniosków i raportów w ramach programu „Doktorat wdrożeniowy”, podmioty prowadzące szkoły doktorskie mają stały wgląd w postępy danego doktoranta, promotor jest najczęściej pracownikiem danej uczelni/institutu, posiadają wiedzę czy doktorat jest realizowany zgodnie z Indywidualnym Planem Badawczym i czy dotychczasowe postępy są wystarczające, aby projekt uzyskał rekomendację dalszego finansowania. Zatem podmioty prowadzące szkoły doktorskie, co do zasady, mają podstawy, aby zdecydować np. o wypłacie stypendium co najmniej w kwocie gwarantowanej ustawą PSWN.

Chciałabym jednocześnie poinformować, że ocena raportów rocznych w ramach programu „Doktorat wdrożeniowy” jest dla Ministerstwa kwestią priorytetową i dokładane są wszelkie starania, aby w sposób szybki ale również rzetelny i dokładny przeprowadzić procedurę administracyjną związaną z rozstrzygnięciem raportów rocznych i przekazywaniem środków jednostkom.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Maria Mrówczyńska
Podsekretarz Stanu
/ – podpisano cyfrowo/

Do wiadomości:
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.